

Landbouwwieders in 't groen

Door het verdwijnen van herbiciden wordt het lastiger om groenstroken betaalbaar onkruidvrij te houden.

Manuren zijn duur. Wiedtechnieken uit de akkerbouw- en vollegrondsgroentesector vormen een alternatief, stelt onkruidonderzoeker Piet Bleeker van Wageningen Universiteit.

Beeherders van de openbare ruimte zien hun arsenaal aan chemische onkruidbestrijdingsmiddelen al jaren slinken. Het toepassen van chemie past niet in het beeld dat mensen hebben van duurzaamheid. Ook wordt het voor fabrikanten steeds minder aantrekkelijk om de dure procedures te doorlopen die nodig zijn om nieuwe middelen toegelaten te krijgen. Nu al mogen er bijna geen herbiciden

meer ingezet worden en de kans bestaat dat de groensector het over een aantal jaren zelfs helemaal zonder moet doen. Er is dan ook een andere kijk nodig op het onderhoud van de openbare ruimte. Wieden met de hand pakt al gauw te duur uit vanwege het grote aantal benodigde manuren. Dat gemeenten hiermee worstelen, blijkt wel uit het feit dat het onderhoud hier en daar te wensen overlaat. Soms wordt de



beslissing genomen om een plantenperk om te vormen tot een grasstrook, met het idee dat onderhoud van gras goedkoper is dan dat van een plantenperk. Op korte termijn is dat misschien waar, maar op lange termijn is dat sterk de vraag. Met een goede plantenkeuze, goede grond en de juiste manier van onderhoud is een plantenperk eerder goedkoper dan duurder.

Demoproef

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving in Lelystad, een onderdeel van Wageningen UR, heeft afgelopen jaar een demoproef uitgevoerd met mechanische onkruidbestrijding in perken met vaste planten. Het idee hiervoor is ontstaan na gesprekken met mensen die verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van het openbaar groen in enkele gemeenten. De vraag was: wat kunnen we leren van de niet-chemische onkruidbestrijdingsmethoden in de land- en tuinbouwsector? Of zijn er andere technieken die toepasbaar zijn in het openbaar groen en die qua kosten te overzien zijn? Vanwege het kleine budget is de demo beperkt gebleven tot een vergelijk in rozen en vrouwenmantel. Twee soorten met een heel verschillende groeiwijze. In beide gewassen zijn een aantal bodembedekkingsmaterialen met elkaar vergeleken en werd een strook mechanisch schoongehouden met een schoffelelement tussen de geplante rijen en met vingerwieders of torsiewieders in de rij. Om een goed beeld te krijgen van de resultaten zijn er onkruidtellingen gedaan en werd de tijd die nodig was om het resterende onkruid te verwijderen bijgehouden. Uit de resultaten blijkt dat het gebruik van vingerwieders en torsiewieders de hoeveelheid handwerk met meer dan 90 procent kan terugbrengen, zonder noemenswaardige schade aan het gewas. Wel was er een duidelijk verschil tussen het resultaat bij rozen en bij vrouwenmantel. Het bedekken van de

grond gaf bij rozen onvoldoende onderdrukking van het onkruid. Mechanisch bestrijden lukte aardig, maar enig handwerk bleef nodig. Vrouwenmantel bleek eenvoudiger schoon te houden. Met gebruik van de vingerwieder bleef het perk zelfs volledig onkruidvrij. Dat er alternatieve bestrijdingsmethoden zijn, is hiermee bewezen. Maar hoe zijn deze mogelijkheden optimaal te benutten? De voor de proef gebruikte vingerwieders komen rechtstreeks uit de agrarische sector en aanpassingen voor een optimale inzet in de groenvoorziening zijn zeker nodig. Met de aanwezige creativiteit bij groenvoorzieners en mechanisatiebedrijven mag dat geen probleem zijn. Daarnaast kan een andere manier van planten het werk eenvoudiger maken. De grond moet goed bewerkbaar zijn, de planten moeten in het juiste verband staan en obstakels dienen zoveel mogelijk te worden vermeden. Daar zou je al bij de inrichting van een gebied rekening mee moeten houden.

Sensoren en camera's

In de akker- en tuinbouw doet inmiddels een nieuwe generatie intrarijwieders (wieders die tussen en in de rij werken) haar intrede. Machines met sensoren en camera's die de plaats van de plant bepalen en er daarna voor zorgen dat het onkruid tussen de planten verwijderd wordt. De eerste machines in Nederland werken al in de teelt van vollegrondsgroente zoals sla en kool. Maar ook in buxus is al een machine met succes ingezet. Voor een praktische toepassing in de groensector is het nog iets te vroeg, maar voor de toekomst biedt deze techniek zeker mogelijkheden. De vraag is nu wie het aandurft om de handschoen op te nemen. Vaststaat dat er creativiteit nodig is om het openbaar groen aantrekkelijk, betaalbaar en onkruidvrij te houden. ■



Specialist mechanische onkruidbestrijding Piet Bleeker demonstreert een vingerwieder.



Het bedekken van de bodem met compost of ander strooisel onderdrukt onkruid, maar werkt niet afdoende.



Een torsiewieder bestaat uit twee flexibele veertanden. Bij vaste planten blijkt hij iets minder effectief dan de vingerwieder.

Wiedapparatuur beter dan bodembedekking

Aantal uren per are nodig voor het met de hand verwijderen van het overgebleven onkruid.

	Roos	Vrouwenmantel
Onbehandeld	9,5	3,1
Compost	7,5	1,3
Boomschors	4,6	0,0
Houtvezels	4,5	0,4
Vingerwieder (experimenteel)	0,3	0,0
Vingerwieder (normaal)	0,5	0,0
Torsiewieder	0,7	0,1

